

AB „Energijos skirstymo operatorius“

**ATITIKTIES PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA
(gamtinės dujos, ataskaita už 2019 metus)**

Vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (nuo 2019 m. liepos 1 d. – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba, VERT)) 2012 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. O3-149 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintais Reikalavimais gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos operatoriaus rengiamai atitikties programai (toliau – Reikalavimai), 2013 m. liepos 3 d. AB „Energijos skirstymo operatorius“ (tuo metu – akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“, toliau – ESO arba Sistemos operatorius) generalinis direktorius įsakymu Nr. 1-59 patvirtino gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriaus atitikties programą (toliau – Programa) ir suderino ją su Taryba. Programos tikslas – užtikrinti gamtinių dujų skirstymo sistemos naudotojų (toliau – Sistemos naudotojai) nediskriminavimą, sudarant vienodas nediskriminacines prielaidas prie gamtinių dujų skirstymo sistemos ir pasinaudojimo gamtinių dujų skirstymo sistema sąlygas.

Vykdamas teisės aktų reikalavimus bei laikantis nustatyto termino, teikiama informacija apie Programoje numatytų priemonių taikymą 2019 m.

1. PRIEMONĖS, KURIOMIS SIEKIAMA IŠVENGTI DISKRIMINACINIO ELGESIO GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO SISTEMOS NAUDOTOJŲ ATŽVILGIU

1.1. Sistemos naudotojams paslaugos teikiamos vienodomis sąlygomis, o su paslaugų teikimu susiję Sistemos naudotojams nustatomi įpareigojimai yra aiškiai apibrėžti, skaidrūs ir jų nediskriminuoja.

Atsižvelgiant į LR gamtinių dujų įstatymo (toliau – Įstatymas) reikalavimus bei siekiant užtikrinti, kad teisė pasinaudoti ESO valdoma gamtinių dujų skirstymo sistema visiems Sistemos naudotojams būtų suteikiama objektyviai, sąžiningai, lygiomis sąlygomis ir nediskriminuojant Sistemos naudotojų, 2017 m. gruodžio 27 d. VKEKK nutarimu Nr. O3E-632 buvo suderintos 05.00 versijos Naudojimosi ESO gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklės, kurios įsigaliojo 2017 m. gruodžio 28 d. (toliau – Taisyklės). Taisyklių projektas jo derinimo metu buvo skelbiamas viešai, visiems rinkos dalyviams vienodai prieinamame informacijos šaltinyje – VKEKK interneto svetainėje bei Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje, siekiant, kad visi suinteresuoti asmenys turėtų galimybę išreikšti savo nuomonę ir pateikti pasiūlymus. Taisyklės nustato naudojimosi ESO valdoma gamtinių dujų skirstymo sistema tvarką ir sąlygas, taip pat ESO bei Sistemos naudotojų teises ir pareigas. Jos taikomos ESO valdomos skirstymo sistemos esamiems bei potencialiems Sistemos naudotojams. Taisyklės yra neatskiriama gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutarčių dalis ir jų nuostatų privalo laikytis tiek ESO, tiek ir visi Sistemos naudotojai, sudarę ar ketinantys sudaryti gamtinių dujų skirstymo paslaugos sutartis su ESO.

Naujų vartotojų prijungimas vykdomas remiantis galiojančiais teisės aktais, siekiant užtikrinti vienodas prisijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos galimybes ir sąlygas bei taikant nediskriminacinius dujų fikavimo principus. Įstatymo 37 str. 4 d. nustatyta, kad skirstymo sistemų operatoriai licencijoje nurodytoje teritorijoje privalo prijungti naujų vartotojų sistemas prie savo sistemų remiantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas taisykles. 2012 m. gruodžio 11 d. LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-261 patvirtintame Naujų perdavimo ar skirstymo sistemų nedujofikuotoje teritorijoje įrengimo, naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarkos apraše (su vėlesniais pakeitimais, toliau - Aprašas) detalizuotos naujo vartotojo dujų fikavimo sąlygos.

2019 m. ESO parengdavo prijungimo paslaugos sutarties (toliau – Prijungimo sutartis) projektą ir pateikdavo jį vartotojams pasirašyti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų 99,31 proc. atvejų. Vėlavimo atvejais sutartis buvo neparengta laiku, nes kintant norinčiu prisijungti prie dujų sistemos vartotojų skaičiui buvo neaiški galutinė kaina vartotojui. Kartu su Prijungimo sutartimi buvo pateikiamos prijungimo sąlygos. Kai buvo sujungiamos dujų sistemos, ir pateiktas prašymas tikslinamas, pateikiami papildomi dokumentai ir/ar duomenys, terminas buvo skaičiuojamas nuo tokių papildomų duomenų registravimo ESO dienos. 2019 m. ESO 90,55 proc. laikėsi naujo vartotojo Prijungimo sutartyse nustatytų įgyvendinimo terminų (vertinant vėlavimo atvejus dėl ESO kaltės). Vėlavimai įvyko dėl ilgai trukusio šaltojo periodo 2019 m. pradžioje), kai technologiškai neįmanoma daryti darbų.

ESO pasirašomos naujo buitinio vartotojo sistemos prijungimo prie ESO gamtinių dujų sistemos sutartys buvo sudaromos pagal nustatytas nediskriminacines, visiems vartotojams vienodas prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos sąlygas bei atitiko 2013 m. kovo 4 d. LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-51 patvirtinto Naujų buitinių vartotojų gamtinių dujų įrenginių prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos sutarčių standartinių sąlygų aprašo (su vėlesniais pakeitimais) reikalavimus. Naujam vartotojui įvykdžius Prijungimo sutartyje ir atitinkamuose teisės aktuose numatytus reikalavimus, naujo vartotojo sistema buvo prijungiama prie ESO gamtinių dujų skirstymo sistemos.

Iki 2019 m. rugsėjo mėn. ESO paslaugų valdymui naudojo elektroninę savitarnos sistemą „Mano gilė“. 2019 m. rugsėjo mėn. ESO pradėjo valdyti savarankišką savitarnos sistemą su skirstymo paslaugų spektru, skirtą infrastruktūros paslaugoms aptarnauti, o pagrindiniu ESO klientų aptarnavimo nemokamu trumpuoju telefono numeriu visiems su elektros ir dujų skirstymo paslaugomis bei infrastruktūra susijusiais klausimais tapo 1852, taip pat inicijuota nuotolinių kanalų plėtra. Aiškiai atribojus su skirstymo veikla ir infrastruktūra susijusias paslaugas nuo energijos tiekimo veiklos, buvo užtikrintas ESO, kaip skirstomųjų tinklų operatoriaus nepriklausomumas ir veiklos neutralumas kitų rinkos dalyvių atžvilgiu.

ESO savitarnos sistema (www.eso.lt/savitarna) jos naudotojai gali naudotis savitarnos sistemos taisyklėse numatytais atvejais bei apimtimi, laikantis nustatytos tvarkos, kuri viešai skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

2019 m. ESO negavo Sistemos naudotojų skundų dėl diskriminacinio elgesio. 2019 m. vienas nepriklausomas tiekėjas pateikė savo pastebėjimus dėl galimo vartotojų klaidinimo ir nesąžiningo pranašumo suteikimo po „Lietuvos energija“, UAB pavadinimo ir prekės ženklo atnaujinimo (2019 m. buvo pakeisti „Lietuvos energija“, UAB ir dalies „Lietuvos energija“, UAB valdomų įmonių pavadinimai bei naudojamas prekės ženklas). Pažymėtina, kad dėl „Lietuvos energija“, UAB pavadinimo ir prekės ženklo keitimo klientai nebuvo ir nėra klaidinami, nes ESO nei pavadinimo, nei prekės ženklo nekeitė. ESO - aiškiai identifikuojamas skirstymo operatorius, kuris nesitapatina su gamybos / tiekimo prekės ženklais / veiklomis.

Siekiant užtikrinti tinkamą Sistemos naudotojų informavimą, ESO savo interneto svetainėje www.eso.lt skelbia VKEKK parengtą ir LR (Lietuvos situacijai) pritaikytą energijos vartotojų informavimo bei teisių apsaugos klausimų ir atsakymų sąrašą. Tokiu būdu siekiama dujų vartotojus informuoti apie jų teises bei atsakyti į dažniausiai kylančius klausimus, taip pat pateikti aktualią, tikslią, išsamią ir suprantamą informaciją, nepriklausomai nuo vartotojo turimos patirties bei žinių gamtinių dujų srityje.

Sistemos naudotojams aktuali informacija – vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarka, prijungimo įkainių nustatymo metodika, Taisyklės ir kt., yra skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

1.2. Sistemos naudotojams paslaugos turi būti teikiamos taikant pagrįstą ir aiškią paslaugų kainodarą, prieš 30 kalendorinių dienų raštu informuojant sistemos naudotojus apie numatomus paslaugų kainos ir paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus, sudarant lygias galimybes bei sąlygas, prijungiant gamtinių dujų įrenginius prie gamtinių dujų sistemos ar keičiant dujų įrenginių prijungimo sąlygas teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat teisės aktų tinkamas įgyvendinimas, nesudarant prielaidų sistemos naudotojo diskriminacijai.

Remiantis Įstatymo 9 str. nuostatomis, gamtinių dujų sektoriuje nustatydama viršutines paslaugų kainų ir (ar) pajamų ribas VKEKK reguliuoja skirstymo paslaugų kainas. Gamtinių dujų skirstymo paslaugų kainodarą reglamentuoja Įstatymas, 2013 m. rugsėjo 13 d. VKEKK nutarimu Nr. O3-367 patvirtinta Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika (toliau – Reguluojamų kainų metodika), 2008 m. lapkričio 17 d. VKEKK nutarimu Nr. O3-187 patvirtinta Gamtinių dujų naujų vartotojų, naujų gamtinių dujų sistemų ir biudujų jėgainių prijungimo įkainių nustatymo metodika (su vėlesniais pakeitimais, toliau – Prijungimo įkainių nustatymo metodika) bei kiti teisės aktai.

Įstatymo 9 str. 14 d. yra numatyta, kad: 1) gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos neatsižvelgiant į gamtinių dujų transportavimo atstumą; 2) Sistemos naudotojams gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos atsižvelgiant į tai, koks gamtinių dujų kiekis yra tiekiamas į gamtinių dujų pristatymo vietą per vieną metų laikotarpį; 3) buitiniams vartotojams skirstymo sistemų balansavimo paslauga teikiama gamtinių dujų įmonės lėšomis; 4) nebuitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos ir diferencijuojamos pagal gamtinių dujų kiekį ir sistemos pajėgumus, o buitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos diferencijuojamos pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį; 5) gamtinių dujų kiekio ir sistemos pajėgumų diferencijavimo principai nustatomi kainų nustatymo metodikose; 6) siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp vartotojų grupių, reguliuojamos kainos ir jų diferencijavimo taisyklės skelbiamos viešai gamtinių dujų įmonių interneto svetainėse, o jų nustatymo principai privalo būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

2019 m. dujofikavimo investicijų projektai buvo pradedami įgyvendinti naujam vartotojui sumokėjus Prijungimo sutartyje numatytą prijungimo įkainį. Prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainis (toliau – Prijungimo įkainis) – tai VKEKK buitiniams gamtinių dujų vartotojams patvirtinta arba gamtinių dujų perdavimo ir/ar skirstymo sistemų operatoriaus apskaičiuota mokėtina pinigų suma, taikoma nebuitiniams gamtinių dujų vartotojams ar asmenims už naujų gamtinių dujų sistemų prijungimą prie gamtinių dujų perdavimo ir/ar skirstymo sistemų operatoriaus sistemos arba už pajėgumų padidinimą, kai viršijamos gamtinių dujų perdavimo ir/ar skirstymo sistemų operatoriaus ekonomiškai pagrįstos naujų gamtinių dujų vartotojų ar naujų gamtinių dujų sistemų prijungimo išlaidos. Prijungimo įkainis yra apskaičiuojamas remiantis Prijungimo įkainių nustatymo metodikos nuostatomis.

2019 m. naujų buitinių vartotojų Prijungimo įkainį sudarė Prijungimo įkainio dalis, taikoma nepriklausomai nuo atstumo ir pajėgumų, ir Prijungimo įkainio dalis, taikoma už kiekvieną dujotiekio metrą. Šie įkainiai buvo apskaičiuojami VKEKK pagal Prijungimo įkainių nustatymo metodiką, atsižvelgiant į ESO pateiktus duomenis. Naujiems nebuitiniams vartotojams buvo nustatomas toks

prijungimo įkainis, kad būtų užtikrintas investicijų projekto atsipirkimas per atsipirkimo laikotarpį ir gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinė riba nedidėtų.

Reguliuojamų kainų metodikos 90 p. taip pat nustatyta, kad konkrečios kainos skaičiuojamos pagal gamtinių dujų įmonių kainų nustatymo metodikas, kurias parengia ir kartu su kainų skaičiavimo projektu ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo gamtinių dujų įmonės teikia VKEKK. VKEKK, patikrinusi ESO nustatytas skirstymo kainas ir nustačiusi, jog skirstymo kainos apskaičiuotos pagal minėtų metodikų reikalavimus bei nediskriminuoja Sistemos naudotojų ar jų grupių, priima sprendimą dėl kainų patvirtinimo.

Vykdam aukščiau nurodytų teisės aktų reikalavimus, ESO vadovavosi 2018 m. lapkričio 9 d. ESO generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 259 patvirtinta ESO Gamtinių dujų skirstymo kainų nustatymo metodika (toliau – Kainų nustatymo metodika), kurioje yra numatyti skirstymo kainų diferencijavimo principai. Kainos diferencijuojamos laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų ir siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp Sistemos naudotojų ar jų grupių bei remiantis susidarantiomis sąnaudomis ir neviršijant VKEKK nustatyto gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos. Pagal Kainų nustatymo metodiką yra vykdomas kainų diferencijavimas VKEKK nustatytoms skirstymo kainų grupėms. Kainų nustatymo metodika viešai skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

Konkrečioms grupėms nustatytos gamtinių dujų skirstymo kainos visiems Sistemos naudotojams taikomos vienodomis sąlygomis, remiantis galiojančių teisės aktų reikalavimais.

Kiekvienais metais ESO Sistemos naudotojai, išlaikant galiojančiuose teisės aktuose nustatytus terminus bei remiantis LR energetikos įstatymo 19 str. 3 d. p. „Valstybės reguliuojamos kainos turi būti skelbiamos viešai, ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jų taikymo pradžios, jei kiti įstatymai nenustato kitaip, ir taikomos nuo mėnesio pirmos dienos.“, ir 25 str. 4 d. „Energetikos įmonės savo veikimo teritorijoje energijos vartotojams teikia informaciją apie efektyvų energijos išteklių ir energijos vartojimą, saugų ir efektyvų energetikos objektų bei įrenginių naudojimą, statomus, rekonstruojamus energetikos objektus ir įrenginius, energijos kainas bei energijos vartotojams teikiamas paslaugas.“, o taip pat Taisyklių 166 p. „Pakeistos Taisyklės skelbiamos ne vėliau kaip vienas mėnuo prieš joms įsigaliojant“, raštu, siunčiant informacinį pranešimą elektroniniu paštu, informuojami apie ESO teikiamų paslaugų sąlygų bei skirstymo kainų pasikeitimus.

ESO gamtinių dujų skirstymo kainos ir Taisyklės viešai skelbiamos ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

1.3. Sistemos operatoriaus darbuotojai, bendraudami su sistemų naudotojais veikia išimtinai Sistemos operatoriaus vardu ir interesais; negali teikti rekomendacijų ar išsakyti savo nuomonės dėl rinkos situacijos, t. y. turi išlikti visiškai nepriklausomi ir nešališki bet kokių rinkoje esančių sistemos operatorių atžvilgiu ir nukreipti sistemos naudotojus į visiems rinkos dalyviams vienodai prieinamus informacijos šaltinius.

ESO valdymo organų nariai nedalyvauja gamtinių dujų perdavimo bei tiekimo įmonių valdymo organuose ir nėra tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingi už gamtinių dujų perdavimo ir tiekimo veiklos kasdienį organizavimą.

ESO darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtos funkcijos leidžia ir suteikia priegią komunikuoti su Sistemos naudotojais, veikia išimtinai ESO vardu bei interesais ir neteikia viešų rekomendacijų, neišsako savo subjektyvios nuomonės dėl gamtinių dujų rinkos situacijos, išlieka nepriklausomi bei nešališki.

2. SISTEMOS OPERATORIAUS DARBUOTOJŲ PAREIGOS

2.1. Sistemos operatoriaus darbuotojai, rengiantys paslaugos kainas ir jų taikymo tvarką, užtikrina, kad paslaugų teikimo principai būtų lengvai suprantami, sąlygos būtų aiškios ir nediskriminuotų Sistemos naudotojų.

ESO darbuotojai, rengiantys prijungimo įkainius ir gamtinių dujų skirstymo kainas ir jų taikymo tvarką, gavo informaciją ir užklausas iš ESO kontaktų centro ir klientus aptarnaujančių padalinių su įvairiomis praktinėmis situacijomis, pagal kurias vėliau sprendė, kiek Sistemų naudotojams ir ESO darbuotojams suprantamai bei aiškiai yra suformuluotos atitinkamų tvarkų nuostatos ir jų taikymo sąlygos, teikė paaiškinimus Sistemos naudotojams. Atsižvelgiant į užklausų dažnį bei praktines situacijas, apie probleminių situacijų sprendimo būdus buvo informuojami ESO klientus aptarnaujantys padaliniai.

Sistemos naudotojams aktuali informacija, įskaitant prijungimo įkainius ir gamtinių dujų skirstymo kainas ir jų taikymo tvarką (Gamtinių dujų skirstymo kainų nustatymo metodika), prijungimo prie gamtinių dujų sistemos sutarties bendrąsias sąlygas, gamtinių dujų deklaravimo, apskaitos ir apmokėjimo sąlygos ir kt., yra viešai skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

2.2. Sistemos operatoriaus darbuotojai, atsakingi už naujų ar esamų Sistemos naudotojų įrenginių prijungimą prie Sistemos operatoriaus sistemos, užtikrina, kad Sistemos naudotojams Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktuose nurodyti prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos reikalavimai būtų taikomi vienodai, nediskriminuojant atskirų Sistemos naudotojų ar Sistemos naudotojų grupių. Sistemos operatorius, planuojantis gamtinių dujų sistemos plėtrą ir naujų vartotojų prijungimą, Sistemos naudotojams pateikia vienodos apimties informaciją apie planuojamą plėtrą. Informacija apie planuojama plėtrą skelbiama viešai Sistemos operatoriaus interneto tinklapyje.

2019 m. ESO darbuotojai Sistemų naudotojams prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos paslaugas teikė taikant standartizuotą gamtinių dujų įvedimo procesą ir nediskriminuojant atskirų Sistemos naudotojų ar jų grupių.

ESO interneto svetainėje www.eso.lt viešai skelbiama informacija ir apie planuojamą ESO gamtinių dujų skirstymo sistemos plėtrą.

2.3. Sistemos operatoriaus darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas gamtinių dujų skirstymo paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai Sistemos operatoriui priklausančios gamtinių dujų skirstymo sistemos darbai ar dėl kitų priežasčių, užtikrina savalaikį visų Sistemos naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar apribotas gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimas, informavimą, laikantis teisės aktų,

Sistemos operatoriaus norminių vidaus teisės aktų bei su Sistemos naudotojais sudarytų sutarčių sąlygų.

Įstatymo 57 str. 4-6 d. nustatyta Sistemos operatoriaus galimybė nutraukti ar apriboti gamtinių dujų skirstymą, taip pat nurodyti nutraukimo ar apribojimo atvejai ir vartotojų informavimo būdai bei terminai.

ESO darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas gamtinių dujų skirstymo paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, yra įpareigoti užtikrinti savalaikį visų Sistemos naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar apribotas gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimas, informavimą, išskyrus Įstatyme nustatytus atvejus, kai aptariamoms paslaugoms gali būti nutrauktos be išankstinio įspėjimo ir kai yra remiamasi LR Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163 patvirtinto Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais).

Siekiant užtikrinti sklandų ir profesionalų ESO darbuotojų darbą bei tinkamą visų Sistemos naudotojų informavimą, remiamasi Taisyklėmis, LR energetikos ministro 2014 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1-248 patvirtintomis Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėmis, ESO Generalinio direktoriaus 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 839 patvirtintu Informavimo apie planuojamus ir neplaninius darbus bei neplanuotus įvykius gamtinių dujų skirstymo sistemose aprašu, 2018 m. liepos 17 d. ESO Tinklų eksploatavimo tarnybos direktoriaus nurodymu Nr. 166 patvirtinta Informacijos perdavimo apie elektros energijos ir dujų skirstymo nutrūkimus, gedimus, ypatingus įvykius bei kitas situacijas elektros ir dujų sistemose tvarka ir Informavimo apie planuojamą gamtinių dujų srauto nutraukimą vartotojų sistemose procese nustatyta tvarka.

2.4. Visi gamtinių dujų skirstymo Sistemos naudotojai apie gamtinių dujų skirstymo paslaugų nutraukimą ar apribojimą informuojami vienodomis sąlygomis, nediskriminuojant atskirų Sistemos naudotojų ar Sistemos naudotojų grupių.

Remiantis Įstatymo 57 str. 6 d. ir siekiant užtikrinti tinkamą ir nediskriminuojantį Sistemų naudotojų informavimą apie planuojamus gamtinių dujų skirstymo paslaugų nutraukimus ar apribojimus, Sistemos naudotojai buvo informuojami įstatymų numatyta tvarka, kuri detalizuota šios Ataskaitos 2.3. p.

2.5. Sistemos operatoriaus darbuotojai tinkamai bei vienodomis sąlygomis įgyvendina visus kitus Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose ir Sistemos operatoriaus norminiuose vidaus teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus, susijusius su Sistemos operatoriaus paslaugų teikimu Sistemos naudotojui.

ESO darbuotojai vidaus teisės aktais yra įpareigoti užtikrinti tinkamą išorės bei vidaus teisės aktų laikymąsi, yra supažindinami su ESO darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais Sistemos operatoriaus vidaus teisės aktais.

3. KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS DISPONAVIMO SĄLYGOS IR TVARKA

3.1. Sistemos operatoriaus darbuotojams draudžiama pasinaudoti turima informacija taip, kad būtų diskriminuojami atskiri Sistemos operatoriaus Sistemos naudotojai ar Sistemos naudotojų grupės.

ESO galioja 2016 m. kovo 4 d. valdybos sprendimu patvirtintas Konfidencialios informacijos ir komercinių (gamybinių) paslapčių sąrašas (toliau – Sąrašas). Šio Sąrašo pagrindu ESO generalinis direktorius 2016 liepos 14 d. įsakymu Nr. 535 patvirtinto Konfidencialios informacijos valdymo taisyklės (toliau – Konfidencialumo taisyklės). Tiek Sąrašas, tiek Konfidencialumo taisyklės yra privalomos visiems darbuotojams. Su Sąrašu ir Konfidencialumo taisyklėmis ESO darbuotojai yra tinkamai supažindinami. Konfidencialumo taisyklėse nustatytais konfidencialios informacijos valdymo principais siekiama apsaugoti atskirų Sistemos naudotojų ar jų grupės teises bei suvaldyti konkurencijos pažeidimų riziką.

3.2. Konfidencialią informaciją gali žinoti tik tie Sistemos operatoriaus darbuotojai, kuriems ši informacija yra būtina darbo funkcijoms vykdyti arba kurie tokią informaciją sužinojo dėl savo užimamų pareigų.

ESO prieigos prie informacijos suteikiamos tik tiems darbuotojams, kuriems jos būtinos paslaugų teikimui ir tik tokia apimtimi kuri būtina pagal atliekamas darbo funkcijas, numatytas jų pareiginiuose ar atitinkamo padalinio nuostatuose. Naudoti konfidencialią informaciją kitais tikslais draudžia ESO Konfidencialumo taisyklės ir Darbo tvarkos taisyklės, su kuriomis kiekvienas darbuotojas tinkamai supažindinamas.

3.3. Jeigu konfidenciali informacija pagal teisės aktus turi būti atskleista ar prie jos visiems rinkos dalyviams suteikiamas priėjimas, tai ji atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams vienu metu, vienodomis sąlygomis.

Visa informacija, kuri remiantis teisės aktais turi būti skelbiama viešai, yra skelbiama per Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos informacinę sistemą ir / ar ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

ESO nesudaro palankesnių sąlygų vieniems ar kitiems gamtinių dujų rinkos dalyviams ir užtikrina visiems vienodą informacijos sklaidą.

3.4. Sistemos operatoriaus turimai informacijai konfidencialumo statusas suteikiamas Sistemos operatoriaus valdybai tvirtinant komercinių paslapčių sąrašą. Konfidencialumo statusas suteikiamas informacijai apie Sistemos operatoriaus valdymą, techninei informacijai, informacijai apie darbo santykius, sandorius, turtą ir nuosavybę bei finansus, išskyrus įstatymų nustatytus privalomus informacijos teikimo atvejus.

Konfidencialumo taisyklėse yra įtvirtinta, kad konfidencialia informacija laikoma Sąraše numatyta informacija, taip pat ta informacija, kuriai konkrečiu atveju ESO valdyba sprendimu nustato konfidencialios informacijos statusą.

3.5. Už konfidencialumo reikalavimų pažeidimą Sistemos operatoriaus darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

ESO darbuotojai, neteisėtai atskleidę konfidencialią informaciją, ją praradę dėl aplaidumo ar kitaip pažeidę Konfidencialumo taisyklės, atsako teisės aktų numatyta tvarka. Konfidencialumo taisyklių pažeidimas, kai dėl darbuotojo kaltės atskleidžiama ar prarandama konfidenciali informacija, laikomas darbo pareigų pažeidimu.

4. ATITIKTIES PAREIGŪNAS (VADOVAS)

Siekiant Programos įgyvendinimo veiksmingumo, ESO vykdo Programos priežiūrą. Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu yra paskirtas atitikties pareigūnas (vadovas).

Atitikties pareigūno (vadovo) pagrindinės funkcijos:

- prižiūrėti Programos vykdymą ir įgyvendinimą;
- kaupti, analizuoti ir apibendrinti informaciją apie Programoje numatytų priemonių bei tikslų įgyvendinimą;
 - reguliariai atlikti duomenų analizę ir vertinti rezultatus;
 - diegti naujas tinklų naudotojų nediskriminavimą, ESO nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų ir šių veiklos rūšių kryžminio subsidijavimo išvengimą užtikrinančias priemones;
 - kiekvienais metais iki gegužės 1 d. už praėjusius kalendorinius metus parengti ir viešai paskelbti (kiek tai nėra susiję su konfidencialia ESO informacija ar dokumentais) ir Tarybai pateikti metinę Programos ataskaitą, kurioje nurodomos taikytos priemonės.

ESO Atitikties pareigūnas (vadovas), vykdydamas Programoje nurodytas atitikties pareigūno (vadovo) funkcijas, veikia nepriklausomai ir turi teisę naudotis visa jo funkcijoms vykdyti reikiama bendrovės informacija. ESO Atitikties pareigūno (vadovo) kontaktiniai duomenys skelbiami interneto svetainėje www.eso.lt.

Atitikties vadovė
Dangyra Valaikaitė
2020-04-30